

Verslag Informele EU Milieuraad 1-2 juni te Essen

Hierbij doe ik u een verslag toekomen van de Informele Milieuraad van de Europese Unie op vrijdag 1 en zaterdag 2 juni 2007 in de Duitse plaats Essen.

Het hoofdonderwerp van deze Raad was “Europese Ecologische Industrie Politiek”. Enkele dagen vooraf heeft het Duitse Voorzitterschap een document rondgestuurd, dat uw vaste Commissie van VROM tijdens het Algemeen Overleg van 31 mei jl. is uitgereikt. Over de kwaliteit van dit document hebben alle deelnemers complimenten gemaakt, alsook over de toepasselijk locatiekeuze, namelijk in het hart van het Ruhrgebied waar oude steenkoolindustrie snel plaatsmaakt voor een duurzame combinatie van innovatietechnieken en landschapsbeheer.

Bij dit onderwerp was de Amerikaanse publicist Jeremy Rifkin als speciale gast uitgenodigd. Hij hield een indrukwekkend pleidooi voor een waterstof economie en zag Europa als het enige veelbelovende continent waar deze tot stand zou kunnen komen. Fossiele brandstoffen zijn op hun retour door de klimaatverandering, door politieke instabiliteit in en tussen de landen die veel en weinig grondstoffen hebben en door nadering van het “peak” moment van de wereldvoorraden. Naar zijn mening behoren nucleaire energie en CO₂-opslag nog tot oplossingen van de oude industrie en getuigt de hernieuwbare energiedoelstelling van de Europese Unie van een nieuw industrieel elan, waarbij de brandstofcel als opslagmedium moet gaan dienen. De overheid zou samen met industrie en maatschappij een pact moeten vormen om hiermee de meest concurrerende en schone economie van de wereld te worden. In de discussie hadden de ministers veel vragen en opmerkingen over dit betoog. Belangrijkste opmerking was dat de realisatietermijn van de waterstofeconomie op zo’n 25 jaar wordt geschat, terwijl er volgens de recente IPCC-rapporten al binnen enkele jaren een betekenisvolle vermindering van de CO₂-uitstoot door industrie, transport, landbouw en huishoudens moet komen.

De Commissaris Energie, de heer Andris Piebalgs, en directeur-generaal Milieu, de heer Peter Carl (die de zieke Commissaris Stavros Dimas verving), schetsten de manier waarop de Commissie zich concreet voorneemt de –30% CO₂-uitstoot te gaan invullen. Het merendeel van het beleid wordt op communautair niveau ingevuld met richtlijnen die deels al in behandeling zijn (Emissiehandel & Luchtvaart, Brandstofkwaliteit) en deels nog moeten worden gepresenteerd aan het eind van het jaar (Emissiehandel Review, CO₂-opslag), volgend jaar (IPPC Review, NEC Review, CO₂ & Auto’s) of het jaar daarna (Scheepvaart). Met deze ambitieuze invulling op Europees niveau is het deel dat op nationaal niveau tussen de lidstaten moet worden verdeeld in absolute getallen minder groot dan aanvankelijk door veel lidstaten gedacht.

In beide sessies heb ik in mijn interventies de nadruk gelegd op de ‘frontrunners’. In plaats van de haalbaarheid van milieunormen te ontleen aan de traagste van de groep moeten deze juist op de best presterenden worden afgestemd en voor de langere termijn voorspelbaar zijn. Daarbij zal de overheid de markt moeten faciliteren met het introduceren van stimulerende regels (onder andere door verruiming van de ‘state aid rules’ van de EU) en het weghalen van blokkerende regels (als onderdeel van ‘better regulation’). De overheid kan naast deze ‘push’ ook zorgdragen voor ‘pull’, met name door een uiteindelijk volledig duurzaam inkoopbeleid. Als voorbeeld heb ik een oproep gedaan met mij mee te werken om de gloeilamp in vier jaar in Europa te hebben uitgefaseerd. Op uw verzoek gedaan tijdens het AO van 31 mei jl. heb ik mijn spechtekst bij dit verslag gevoegd.

Uiteraard zijn tijdens de Informele Milieuraad nog tal van dossiers in verschillende samenstellingen doorgesproken, soms alleen tussen de EU-ministers rond het haardvuur (over internationaal klimaatbeleid), soms in georganiseerde bilaterale gesprekken (met Zweden, Finland, Estland en Nordrhein-Westfalen) en soms in wandelganggesprekken. Op de lopende dossiers voor de Milieuraad van 28 juni ga ik in de geannoteerde agenda uitgebreider in. Wat het internationale klimaatbeleid betreft was het thema vooral hoe op het Amerikaanse initiatief moest worden gereageerd, maar inmiddels is daarover duidelijkheid verkregen door de gunstige uitkomsten van de G8-top in Heiligendamm. Ook is de afspraak gemaakt om de armste ontwikkelingslanden, de zich sterk ontwikkelende landen (BRICS), de kleine eilandstaten en de OPEC-landen vanuit verschillende verantwoordelijken in de klimaatonderhandelingen te betrekken.

De eerstevolgende Informele Milieuraad zal plaatsvinden op 1 september in Lissabon en zal volgens het inkomende Portugese Voorzitterschap droogte als voornaamste gespreksthema hebben.

Minister van VROM